

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Оптимізація витрат підприємства

за матеріалами ТОВ «МВК ГІСКОН», м. Київ

Студентки
2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»
заочної форми навчання

Оніщук
Анастасії
Романівни

Науковий керівник —
д.е.н., професор

Блакита Ганна
Владиславівна

Гарант освітньої програми
д.е.н., професор

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО - МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2.14 ДІАГНОСТИКА СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМИ ВИТРАТАМИ ТОВ «МВК ГІСКОН»	14
2.1. Характеристика показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «МВК ГІСКОН»	14
2.2 Аналіз обсягу та структури витрат підприємства.....	24
2.3 Факторний аналіз поточних витрат підприємства.....	29
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ПРОГРАМИ ОПТИМІЗАЦІЇ СКЛАДУ ПОТОЧНИХ ВИТРАТ ТОВ «МВК ГІСКОН»	34
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах економічної нестабільності підвищення результатів діяльності промислових підприємств у значній мірі залежить від оптимізації складу поточних витрат.

На даний час у вітчизняній і світовій науці значний внесок у вивчення питань оптимізації складу поточних витрат на підприємствах внесли значний внесок наукові доробки таких вчених, як А.Андрєєв, Е.Аткінсон, М.Баканов, Т.Бердніков, Л.Бернстайн, Ю.Брігхем, Є.Бойко, М.Данилюк, Л.Донцова, П.Друкер, Д.Друрі, М.Ішміяров, В.Керімов, А.Ковальов, В.Крижанівський, В.Лук'янова, В.Орлова, Ф.Петріше, Т.Попов, Г.Савіцкая, Р.Сайфулін, П.Селіванов, М.Стажков, М.Трубочкіна, Г.Хамідулліна, А.Шеремет та ін.

В той же час слід зазначити, що рівень вивчення даної проблеми вітчизняними і зарубіжними фахівцями є по суті віддзеркаленням загальнотеоретичних підходів до оптимізації складу поточних витрат в країнах з розвинутою ринковою економікою, безперечно необхідних, але, на жаль, важко адаптованих до української економічної практики.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є розвиток теоретичних положень та розробка науково-методичних і практичних рекомендацій щодо оптимізації складу поточних витрат. Для досягнення поставленої мети були вирішені такі наукові та практичні завдання:

- дослідити теоретико-методичні основи оптимізації витрат підприємства;
- здійснити характеристику показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «МВК ГІСКОН»;
- проаналізувати обсяг та структуру витрат підприємства;
- здійснити факторний аналіз поточних витрат підприємства;
- розробити програму оптимізації складу поточних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН».

Об'єктом дослідження є процес оптимізації складу поточних витрат підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних засад оптимізації складу поточних витрат на підприємстві.

Емпіричною базою дослідження є ТОВ «МВК ГІСКОН» - це будівельна компанія, статутний капітал якої складає 50 000 грн. Основним напрямком діяльності є інші спеціалізовані будівельні роботи, зокрема: покрівельні роботи, будівництво житлових та нежитлових будівель, доріг і автострад, мостів і тунелів, водних споруд, оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та ін. Активи підприємства станом на кінець 2018 року дорівнюють 54 784,30 тис. грн. Зареєстрований капітал на 31.12.2019 р. не змінився та склав 50 тис. грн, а загальна сума капіталу – 51 193,60 тис. грн. Чистий дод від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2019 рік дорівнював 202 901,40 тис. грн, а чистий прибуток – 9 902,90 тис. грн.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувались такі методи, методичні прийоми та інструменти: прийняття управлінських рішень – для визначення концептуальних засад ефективного управління витратами підприємства; аналізу і синтезу – для адаптації функцій управління до проблеми ефективного управління витратами; дослідно-статистичного та техніко-економічного аналізу – для аналізу і оцінювання витрат протягом визначеного періоду; факторного аналізу – при виявленні чинників впливу на формування витрат підприємства; економічного експерименту – для перевірки дієвості нових форм управління витратами, впроваджених в реальну практику господарювання.

Практична значимість. Розроблені рекомендації щодо покращення фінансово-майнового стану підприємства можуть бути використані в діяльності ТОВ «МВК ГІСКОН», що підтверджено відповідною довідкою.

Для оброблення економічної інформації, побудови таблиць, алгоритмів використано сучасні комп'ютерні технології та пакет прикладних програм Microsoft Excel.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення і практичні результати дослідження опубліковано у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Економіка і фінанси підприємства», 2020 р. на тему: «Теоретичні основи оптимізації витрат підприємства».

Інформаційною базою дослідження слугували: аналітичний огляд та систематизація публікацій вітчизняних і зарубіжних фахівців з досліджуваної проблеми, офіційна, звітна та статистична інформація, котра характеризує результати виробничо-господарської діяльності підприємства ТОВ «МВК ГІСКОН»; чинне законодавство України, періодичні видання, Internet-видання, матеріали науково-практичних конференцій.

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи – 50 сторінок друкованого тексту. Включає 25 таблиць, 6 рисунки, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Діяльність будь - якого підприємства завжди пов'язана з певними витратами матеріальних, трудових, інформаційних, грошових та інших ресурсів на виготовлення, зберігання, транспортування, сортування, пакування, фасування та реалізацію товарів. Сукупність всіх цих витрат і складає поточні витрати підприємства.

Сутність поняття «витрати» як економічної категорії в працях сучасних вчених наведено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Сутність поняття «витрати» як економічної категорії в працях сучасних вчених [3]

Джерело	Визначення поняття "витрати"
Бланк І.А.	Витрати - виражені в грошовій формі поточні витрати трудових, матеріальних, фінансових і інших видів ресурсів на виробництво продукції
Глен А. Велш, Деніел Г. Шор	Витрати - це визначена в доларах сума ресурсів, які були використані чи витрачені підприємством протягом певного часу з метою отримання доходу
Грещак М.Г., Коцюба О.С.	Витрати - це обсяг використаних ресурсів підприємства у грошовому вимірі для досягнення певної мети
Осовська Г.В., Юшкевич О.О., Завадський Й.С	Витрати підприємства - формуються в процесі використання ресурсів при здійсненні певної його діяльності. Вони мають цільову спрямованість. Витрати підприємства визначаються як сума зменшення вартості активів або зменшення власного капіталу (збиток)
Зайдель Х.	Витрати - це виражене в грошах споживання товарів і послуг для виготовлення виробничої продукції за певний період
Костенко Т.Д., Підгора С.О., Рижиков В.С., Панков В.А., Герасимов А.А., Ровенська В.В.	Витрати - це сукупність виражених у грошовій формі витрат підприємства, пов'язаних з виробництвом продукції, наданням послуг, виконанням робіт й їхньою реалізацією
Крушельницька О.В.	Витрати - грошова оцінка матеріальних і трудових ресурсів, що пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції, надання послуг
Кулішов В.В.	Витрати - це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу

Продовження табл. 1.1.

Мельник Л.Г., Карінцева О.І.	Витрати - це прямі і непрямі витрати, фактичні і можливі виплати або упущена вигода, необхідні для того, щоб залучити й утримати ресурси в межах даного напрямку діяльності
Нуреев Р.М.	Витрати - усе, що виробник (фірма) закуповує для використання з метою досягнення необхідного результату
Онисько С.М., Марич П.М.	Виробничі витрати - це спожиті у процесі виробництва засоби виробництва, які втілюють у собі минулу працю (сировину, матеріали, амортизацію основних засобів, працю робітників, зайнятих у процесі виробництва)
Кривенко К.Т., Савчук В.С., Беляев О.О.	Витрати - грошове вираження використання виробничих ресурсів, у результаті якого здійснюється виробництво і реалізація продукції
Турило А.М., Кравчук Ю.Б., Турило А.А.	Витрати - це вартісне вираження абсолютної величини застосовано-спожитих ресурсів, необхідних для здійснення ним поставленої мети
Хэл Р. Вэриан	Витрати - це всі використовувані фірмою фактори виробництва, оцінені за їх ринковою ціною
Цал-Цалко Ю.С.	Витратами визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені
Шим Джей К.	Витрати - показник в грошовому вираженні кількості ресурсів, використаних для досягнення певної цілі
Шмален Г.	Витрати - сукупність виражених в грошовій формі витрат підприємства протягом одного року, які призводять до зменшення частки чистого майна

Проаналізувавши дані табл. 1.1, видно, що витрати трактують як сукупність понесених витрат для виготовлення продукції, також як кошти, які потрібно сплатити за придбані оборотні та необоротні активи. На нашу думку, останні не є витратами, це лише кошти які сплачує підприємство для забезпечення безперервності та ефективності ведення господарської діяльності, і вони не впливають безпосередньо на фінансовий результат. Їх вплив на прибуток можна прослідкувати при списанні оборотних активів на виробництво, а необоротних активів - у вигляді амортизації, яка частинами списується на готову продукцію, якщо ці необоротні активи задіяні в процесі виробництва, або на фінансовий результат для визначення прибутку чи збитку за звітний період.

Отже, розглянувши поняття «витрати» в нормативних джерелах та в спеціальній літературі, ми бачимо, що різні автори трактуючи це поняття, не розкривають всіх його аспектів, не враховують всіх особливостей функціонування підприємства як самостійного суб'єкта господарювання. Так, при визначенні економічної сутності витрат необхідно враховувати вище перераховані недоліки, знайти єдине найбільш повне тлумачення, що в кінцевому результаті допоможе зрозуміти сутність витрат та приймати раціональні та правильні рішення щодо управління витратами на підприємстві.

Класифікація витрат за різними ознаками наведена в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація витрат за різними ознаками [20, с. 239]

За центрами відповідальності	витрати окремих виробництв, цехів, дільниць, технологічних переділів, з розподілом на витрати: основного виробництва, тобто тих, що беруть безпосередню участь у виготовленні продукції; допоміжного (підсобного) виробництва — призначеного для обслуговування цехів основного виробництва (ремонтні цехи, експериментальні, енергетичні, транспортні підрозділи).
За видами продукції, робіт, послуг	витрати на окремі вироби, типові представники виробів, групи однорідних виробів, напівфабрикати, одноразові замовлення.
За єдністю складу	одноеlementні та комплексні (які складаються з кількох економічних елементів).
За видами витрат	за економічними елементами, за статтями калькуляції.
За способами перенесення вартості на продукцію	прямі і непрямі, які не можуть бути віднесені безпосередньо до певного об'єкта витрат економічно можливим шляхом.
За ступенем впливу обсягу виробництва на рівень витрат	змінні і постійні: змінні витрати — це витрати, абсолютна величина яких зростає зі збільшенням обсягу випуску продукції і зменшується з його зниженням; постійні витрати — це витрати, абсолютна величина яких зі збільшенням (зменшенням) обсягу випуску продукції істотно не змінюється.
За календарними періодами	поточні — в яких періодичність менше місяця; довгострокові — пов'язані з виконанням довгострокового договору (контракту), який не планується завершити раніш ніж через 9 місяців з моменту здійснення перших витрат або отримання авансу.

Продовження табл. 1.2.

За доцільністю витрачання	продуктивні — передбачені технологією та організацією виробництва; непродуктивні — необов'язкові, що виникають у результаті недоліків в організації виробництва, порушення технології.
За визначенням відношення до собівартості	витрати на продукцію — прямі і загальновиробничі витрати (рахунки 23, 91), з них складається виробнича собівартість продукції (робіт, послуг); витрати періоду — витрати, які не включаються до виробничої собівартості і розглядаються як витрати того періоду, в якому вони були здійснені; це адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Існує цілий перелік методів управління та оптимізації витрат. До них можна віднести [8]:

АВС-костинг (англ. - Activity- Based Costing) – діяльність підприємства розглядається як процеси або робочі операції. Сума витрат підприємства впродовж періоду або витрат на певний вид продукції визначається на основі витрат на здійснення сукупності відповідних процесів і операцій.

Переваги. Забезпечується оцінка ефективності витрат. Підвищення обґрунтованості віднесення накладних витрат на конкретний продукт. Точніше калькулювання собівартості. Забезпечення взаємозв'язку отримуваної інформації з формуванням витрат.

Недоліки. Потребує істотних змін у системі бухгалтерського обліку й удосконалення систем інформаційної підтримки, що зумовлює зростання витрат на управління [8].

Директ-костинг (англ. - Direct Costing System) - постійні накладні витрати не входять до собівартості продукції, їх відносять безпосередньо на рахунок прибутків і збитків у тому періоді, коли вони відбулися. За цим методом обчислюють точку беззбитковості, досліджують можливості сегменту ринку і приймають рішення щодо визначення обсягів продукції.

Переваги. Потрібна інформація може бути отримана з регулярної фінансової звітності без додаткових облікових процедур. Зменшується

трудомісткість розподілу накладних витрат. Дає змогу зробити вибір між власним виробництвом або закупівлею продукції.

Недоліки. Багато видів витрат не можуть бути однозначно віднесені до категорії змінних чи постійних. Слабка увага до постійних витрат. Можливе перекручування фінансового результату через зменшення або збільшення вартості раніше виробленої продукції. Завищує прибутковість технологічно складних проектів, які потребують великих інвестицій [9, с. 103].

Стандарт-костинг (англ. – Standard Costing System) - для кожного виду витрат (матеріальних, трудових та ін.) визначають обґрунтовані норми витрат (стандарти) ресурсу на одиницю продукції. Витрати ресурсів за нормами та відхиленнями від норм споживання ресурсів враховують окремо.

Переваги. Формування необхідної інформаційної бази для аналізу й контролю витрат. Наочність у відображенні відхилень від плану в процесі формування витрат. Мінімізація облікової роботи, пов'язаної з калькулюванням собівартості. Своєчасне забезпечення менеджерів інформацією про очікувані витрати на виробництво.

Недоліки. Застосування для періодично повторюваних витрат. Успішність застосування залежить від складу та якості нормативної бази. Неможливість встановити норми щодо окремих видів витрат [21].

Абсорпшн-костинг (англ. - Absorption Costing) - використовуються методи розподілу накладних витрат, що дає змогу найбільш точно встановити їх величину, яка входять до собівартості одиниці продукції. До собівартості продукції входять усі витрати (у тому числі й накладні). Розподіляє накладні витрати за об'єктами, які виконуються за індивідуальними замовленнями, або використовується при безперервному процесі, тому виділяти яку-небудь окрему ділянку роботи в якості об'єкта витрат не виправдано.

Переваги. Відсутність поділу витрат підприємства на постійні і змінні. Точніше визначення фінансового результату діяльності підприємства. Відображає покриття кожного виду витрат доходом від реалізації продукції.

Підвищення обґрунтованості вибору додаткового замовлення або відмови від нього.

Недоліки. Ретроспективність і умовність у розподілі накладних витрат. Встановлення фактичної собівартості одиниці продукції тільки наприкінці періоду. Включення до собівартості продукції витрат, безпосередньо не пов'язаних з виробництвом. Ускладнення облікових і розрахункових процедур. Недостатня увага до характеру поведінки витрат залежно від обсягу продукції, що випускається [25].

Кост-кілінг (англ. - Killing Costing) - спрямований на максимальне зменшення витрат у найкоротший термін без збитку для діяльності підприємства й перспектив його розвитку. Використовується в антикризовому менеджменті й управлінні конкурентоспроможністю.

Переваги. Дає змогу швидко зменшити витрати підприємства, що виникають і у внутрішньому, і у зовнішньому середовищі.

Недоліки. Передбачає зменшення витрат на заробітну плату і скорочення персоналу. Потребує системного застосування до всіх видів витрат та підрозділів підприємства [21].

Таргет-костинг (англ. - Target Costing) - на основі заданої ціни реалізації виробу й бажаної величини прибутку встановлюється цільова собівартість, що надалі забезпечується зусиллями всіх служб підприємства. Забезпечує цільову собівартість на стадії планування продукції. Є інструментом стратегічного управління витратами.

Переваги. Маркетингова орієнтація виробництва. Визначення цільових витрат для нових продуктів. Контроль витрат ще на стадії розроблення продукції.

Недоліки. Для цільового зменшення витрат може знадобитися багато часу або серйозні інвестиції. Технічні можливості підприємства не завжди дають змогу зменшити собівартість до заданого рівня [21, с. 108].

Кайзен-костінг (англ. - Kaizen Costing) - передбачає не досягнення певної величини витрат, а постійне, безупинне і всеосяжне їхнє зменшення.

Забезпечує цільову собівартість у процесі виробництва продукції. Використовується переважно в оперативному управлінні витратами та контролі за їхнім рівнем.

Переваги. Забезпечує постійне зменшення витрат й утримання їх на заданому рівні.

Недоліки. Потрібна мотивація працівників і корпоративна культура, що підтримує залученість персоналу в діяльність організації [16].

LCC-аналіз (розрахунок витрат за етапами життєвого циклу продукції) (англ. - Life Cycle Costing) - витрати визначаються на виробництво і продаж конкретного продукту впродовж усього його життєвого циклу й надалі зіставляються з відповідними доходами. Застосовується у стратегічному управлінні витратами.

Переваги. Забезпечує прогноз співвідношення отриманого доходу та понесених витрат щодо виробництва виробу загалом. Забезпечує стратегічне бачення структури витрат і зіставлення її зі структурою доходів.

Недоліки. Відсутність періодизації фінансових результатів. Наявність точних і детальних маркетингових описів стану ринку й позиціонування продукції або послуг підприємства. Потребує значну кількість додаткової інформації [9].

CVP-аналіз (аналіз точки безбитковості) (англ. - Cost - Volume-Profit) - ґрунтується на зіставленні трьох величин - витрат підприємства, доходу від реалізації й отриманого прибутку, залежність яких дає змогу визначити виторг від реалізації (обсяг реалізації), що за відомих величин постійних витрат підприємства і змінних витрат на одиницю продукції забезпечить безбитковість діяльності або запланований фінансовий результат.

Переваги. Дає змогу визначити обсяг продажу, за якого досягається безбитковість виробництва або заданий фінансовий результат. Простота, наочність і оперативність методу.

Недоліки. Графічне вирішення моделі стає неможливим за більш як трьох видів продукції. Припускає, що продуктивність праці не залежить від

масштабу й не змінюється в часі, а структурні змінювання якісного стану, при зміні системи підприємства, відсутні [24, с. 158].

Бенчмаркінг витрат (англ. - Benchmarking) - припускає порівняння стану управління витратами на підприємстві з підприємствами - лідерами для подальшого прийняття рішень у сфері управління витратами.

Переваги. Комплексна оцінка управління витратами порівняно з еталонним підприємством є передумовою поступового поліпшення управління на основі досвіду інших підприємств.

Недоліки. Неправильний вибір підприємства-еталона знижує ефективність методу. Потребує повної та достовірної інформації про еталонні результати і методи їх досягнення [20].

Метод VCC (метод управління ланцюжком споживчої вартості) (англ. – Value Chain Costing) - розглядає ланцюжок споживчої вартості й передбачає також аналіз витрат, що перебувають поза сферою прямого впливу підприємства. Застосовується у стратегічному управлінні витратами. Подає величину витрат підприємства у світлі створення нової вартості.

Переваги. Дає змогу оцінити доцільність процесів, що ведуть до формування витрат, максимально повно прив'язати витрати підприємства до очікуваних доходів.

Недоліки. Потребує створення відповідного інформаційного забезпечення, постійної оптимізації витрат у межах оперативного управління діяльністю підприємства й участі кваліфікованих фахівців [21, с. 116].

Таким чином, в процесі дослідження теоретико-методичних основ оптимізації витрат підприємства визначено, що методами управління та оптимізації витрат є: АВС-костинг, директ-костинг, стандарт-костинг, абсорпшн-костинг, кост-кілінг, таргет-костинг, кайзен-костинг, LCC-аналіз, CVP-аналіз, бенчмаркінг витрат, метод VCC.

РОЗДІЛ 2

ДІАГНОСТИКА СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМИ ВИТРАТАМИ ТОВ «МВК ГІСКОН»

2.1. Характеристика показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «МВК ГІСКОН»

ТОВ «МВК ГІСКОН» засноване у 2015 році в місті Києві. Основним видом діяльності є інші спеціалізовані будівельні роботи.

Детальна інформація про юридичну особу наведена в додатку А.

Результати горизонтально аналізу ресурсів ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках представлено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка активів ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках, тис. грн.

Показники	Станом на 31.12			Абсолютний приріст, тис. грн.		Темпи приросту, %	
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
Нематеріальні активи	0,00	60,60	51,50	60,60	-9,10	x	-15,02
первісна вартість		76,20	76,20	76,20	0,00	x	0,00
накопичена амортизація		15,60	24,70	15,60	9,10	x	58,33
Основні засоби	1252,50	2063,40	833,60	810,90	-1229,80	64,74	-59,60
первісна вартість	2514,20	4037,30	2725,70	1523,10	-1311,60	60,58	-32,49
знос	1261,70	1973,90	1892,10	712,20	-81,80	56,45	-4,14
Необоротні активи	1252,50	2124,00	885,10	871,50	-1238,90	69,58	-58,33
Запаси	14119,80	20814,00	20369,60	6694,20	-444,40	47,41	-2,14
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	6778,60	10414,00	19624,20	3635,40	9210,20	53,63	88,44
Інша поточна дебіторська заборгованість	7879,80	4902,40	2115,90	-2977,40	-2786,50	-37,79	-56,84

Продовження табл. 2.1.

Гроші та їх еквіваленти	4366,90	13164,60	4540,40	8797,70	-8624,20	201,46	-65,51
Витрати майбутніх періодів	1814,00	1976,80	2062,70	162,80	85,90	8,97	4,35
Інші оборотні активи	4176,90	1388,50	1595,70	-2788,40	207,20	-66,76	14,92
Оборотні активи	39136,00	52660,30	50308,50	13524,30	-2351,80	34,56	-4,47
Активи	40388,50	54784,30	51193,60	14395,80	-3590,70	35,64	-6,55

Отже, за даними табл. 2.1, можна дійти висновку, що вартість необоротних активів у 2018 році порівняно з 2017 роком зросла 871,50 тис. грн. або на 69,58%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 1238,90 тис. грн. або на 58,33% за рахунок зменшення залишкової вартості основних засобів.

Вартість оборотних активів у 2018 році порівняно з 2017 роком збільшилась на 13524,30 тис. грн. або на 34,56%, за рахунок збільшення залишку грошей та їх еквівалентів, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 2351,80 тис. грн. або на 4,47% за рахунок зменшення залишку грошей та їх еквівалентів.

Результати аналізу обсягу джерел утворення ресурсів у 2017 - 2019 роках представлено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Динаміка обсягу джерел утворення активів ТОВ «МВК ГІСКОН»
у 2017 - 2019 роках, тис. грн.**

Показники	Станом на 31.12			Абсолютний приріс, тис. грн.		Темпи приросту, %	
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
Зареєстрований капітал	50,00	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	8509,10	18412,00	21280,00	9902,90	2868,00	116,38	15,58
Власний капітал	8559,10	18462,00	21330,00	9902,90	2868,00	115,70	15,53

Продовження табл. 2.2.

Інші довгострокові зобов'язання	1209,50	772,20	0,00	-437,30	-772,20	-36,16	-100,00
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1209,50	772,20	0,00	-437,30	-772,20	-36,16	-100,00
Поточна кредиторська заборгованість за:							
товари, роботи, послуги	3188,00	16529,90	7876,30	13341,90	-8653,60	418,50	-52,35
розрахунками з бюджетом	1133,90	1308,70	493,80	174,80	-814,90	15,42	-62,27
Інші поточні зобов'язання	26298,00	17711,50	21493,50	-8586,50	3782,00	0,00	0,00
Поточні зобов'язання і забезпечення	30619,90	35550,10	29863,60	4930,20	-5686,50	16,10	-16,00
Капітал	40388,50	54784,30	51193,60	14395,80	-3590,70	35,64	-6,55

Отже, за даними табл. 2.2, можна дійти висновку, що сума власного капіталу збільшилася у 2018 році порівняно з 2017 роком на 9902,90 тис. грн. або на 115,70%, за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку, у 2019 році порівняно з 2018 роком зросла на 2868 тис. грн. або на 15,53% за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку.

Величина довгострокових зобов'язань та забезпечень у 2018 році порівняно з 2017 роком зменшилася на 437,30 тис. грн. або на 36,16%, за рахунок зменшення інших довгострокових зобов'язань, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилася на 772,20 тис. грн. або на 100% за рахунок зменшення інших довгострокових зобов'язань.

Величина поточних зобов'язань та забезпечень у 2018 році порівняно з 2017 роком зросла на 4930,20 тис. грн. або на 16,10%, за рахунок зростання поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилися на 5686,50 тис. грн. або на 16% за рахунок зменшення поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги.

Результати аналізу структури ресурсів ТОВ «МВК ПІСКОН» у 2017 - 2019 роках представлено на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Структура активів ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках, тис. грн.

Отже, найбільшу питому вагу у активах підприємства у 2017 – 2019 рр. займають оборотні активи на рівні 96,12 – 98,37%.

Результати аналізу структури джерел утворення ресурсів ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках представлено на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Аналіз джерел утворення ресурсів ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках, тис. грн.

Отже, найбільшу питому вагу у джерелах утворення активів підприємства у 2017 – 2019 рр. займають поточні зобов'язання та забезпечення на рівні 58,33 – 75,81%.

Оцінка доходів, витрат та прибутку на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Динаміка доходів, витрат та прибутку ТОВ «МВК ГІСКОН» за
2017 - 2019 роки, тис. грн.**

Показники	За рік			Абсолютний приріст, тис. грн		Темпи приросту, %	
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	118106,90	202901,40	90269,00	84794,50	-112632,40	71,79	-55,51
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	105730,30	185798,90	84608,40	80068,60	-101190,50	75,73	-54,46
Валовий прибуток	12376,60	17102,50	5660,60	4725,90	-11441,90	38,18	-66,90
Інші операційні доходи	453,70	1025,80	1194,20	572,10	168,40	126,10	16,42
Інші операційні витрати	6157,90	6169,60	3431,10	11,70	-2738,50	0,19	-44,39
Фінансовий результат від операційної діяльності	6672,40	11958,70	3423,70	5286,30	-8535,00	79,23	-71,37
Інші доходи	37,10	118,00	73,80	80,90	-44,20	218,06	-37,46
Фінансовий результат до оподаткування	6709,50	12076,70	3497,50	5367,20	-8579,20	79,99	-71,04
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1207,70	2173,80	629,50	966,10	-1544,30	80,00	-71,04
Чистий фінансовий результат	5501,80	9902,90	2868,00	4401,10	-7034,90	79,99	-71,04

Отже, із табл. 2.3, можна дійти висновку, що чистий прибуток у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 4401,10 тис. грн. або на (79,99 %), у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 7034,90 тис. грн. або на 71,04%.

Результати аналізу рентабельності ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках узагальнено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка показників рентабельності ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках

Показники	Порядок розрахунку	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн	
		2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток / Середньорічні активи	0,14	0,18	0,06	0,04	-0,12
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Чистий прибуток / Середньорічний власний капітал	0,64	0,54	0,13	-0,11	-0,40
Коефіцієнт рентабельності діяльності	Чистий прибуток / Чистий дохід	0,05	0,05	0,03	0,00	-0,02
Коефіцієнт рентабельності продукції	(Фінансові результати від операційної діяльності + Інші операційні витрати - Інші операційні доходи) / (Собівартість + Адміністративні витрати + Витрати на збут)	0,12	0,09	0,07	-0,03	-0,03

За даними табл. 2.5, рентабельність активів протягом 2017 – 2019 рр. зросла у 2018 році порівняно з 2017 роком на 4%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 12%.

Рентабельність власного капіталу протягом 2017 – 2019 рр. зменшилась у 2018 році порівняно з 2017 роком на 11%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 40%.

Рентабельність діяльності протягом 2017 – 2019 рр. зросла у 2018 році порівняно з 2017 роком на 0,2%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 2%.

Рентабельність продукції протягом 2017 – 2019 рр. зменшилась у 2018 році порівняно з 2017 роком на 3%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 3%.

Розрахунок показників ділової активності ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках зведено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

**Динаміка показників ділової активності ТОВ «МВК ГІСКОН» у
2017 - 2019 роках**

Показники	Порядок розрахунку	Роки			Абсолютний приріст, тис. грн	
		2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
1	2	3	4	5	6	7
Фондовіддача	ЧДр / Середньорічна вартість основних засобів (СВоз)	46,98	50,26	33,12	3,28	-17,14
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Кдз)	ЧДр / Середньорічна вартість дебіторської заборгованості (СВдз)	8,06	13,25	4,15	5,19	-9,10
Період оборотності дебіторської заборгованості (Пдз)	Кількість днів у періоді (Кдп) / Кдз	45,30	27,55	87,91	-17,75	60,35
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Ккз)	Середньорічна собівартість реалізації продукції (СРр) / Середньорічна кредиторська заборгованість (СРкз)	3,45	5,23	2,83	1,77	-2,39
Період оборотності кредиторської заборгованості (Пкз)	Кдп / Ккз	105,71	69,84	128,83	-35,87	58,99

Продовження табл. 2.5

1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт оборотності запасів (Кз)	СРр / Середньорічна вартість запасів (СВз)	7,49	8,93	4,15	1,44	-4,77
Період оборотності запасів (Пз)	Кдп / Кз	48,74	40,89	87,87	-7,86	46,99
Коефіцієнт оборотності активів (Ка)	ЧДр / Б	2,92	3,70	1,76	0,78	-1,94
Коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості	СВдз / ЧДр	0,12	0,08	0,24	-0,05	0,17
Оборотність власного капіталу	ЧДр / Середньорічний розмір власного капіталу (ВК)	13,80	10,99	4,23	-2,81	-6,76

За результатами розрахунків 2.5, можна зробити висновок, що:

- фондоддача в 2018 році порівняно з 2017 роком зросла на 3,28 грн. / грн., в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 17,14 грн. / грн.;
- коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості в 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 5,19 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 9,10 рази, що свідчить про погіршення управління дебіторською заборгованістю;
- період оборотності дебіторської заборгованості в 2018 році порівняно з 2017 роком зменшився на 17,75 дні, в 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 60,35 рази;
- зміна коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості має тенденцію до збільшення в 2018 році порівняно з 2017 роком на 1,77 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 2,39 рази, що свідчить про погіршення управління кредиторською заборгованістю;
- період оборотності кредиторської заборгованості має тенденцію до зменшення в 2018 році порівняно з 2017 роком на 35,87 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 58,99 рази;
- оборотність запасів зросла в 2018 році порівняно з 2017 роком на 1,44 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 4,77 рази, що

свідчить про погіршення ефективності управління запасами;

- період оборотності запасів в 2018 році порівняно з 2017 роком зменшився на 7,86 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 46,99 рази;

- оборотність активів в 2018 році порівняно з 2017 роком зросла на 0,78 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 1,94 рази, що свідчить про погіршення ефективності управління активами;

- оборотність власного капіталу в 2018 році порівняно з 2017 роком зменшилась на 2,81 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 6,76 рази, що свідчить про погіршення ефективності управління власним капіталом.

Результати розрахунку показників фінансової стійкості ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках представлено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках

Показники	Порядок розрахунку	Роки			Абсолютне відхилення до попереднього року, тис. грн.	
		2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Власний капітал / Капітал	0,21	0,34	0,42	0,13	0,08
Коефіцієнт фінансування	Позиковий капітал / Капітал	3,72	1,97	1,40	-1,75	-0,57
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	(Оборотні активи - Поточні зобов'язання) / Оборотні активи	0,22	0,32	0,41	0,11	0,08
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(Оборотні активи - Поточні зобов'язання) / Власний капітал	0,99	0,93	0,96	-0,07	0,03

Фінансова автономія у 2017 році становила 21%, у 2018 році 34%, у 2019 році 42%, що свідчить про фінансування діяльності підприємства за

рахунок власних коштів лише на рівні 21 – 42 %, що є негативним в діяльності підприємства.

Тип поточної фінансової платоспроможності ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках представлено у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

**Тип поточної фінансової платоспроможності ТОВ «МВК ГІСКОН» у
2017 - 2019 роках**

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Запаси, тис. грн.	14119,8	20814,0	20369,6
Нормальні джерела фінансування запасів, тис. грн.	8516,1	17110,2	20444,9
Тип поточної фінансової стійкості	3 - нестійкий фінансовий стан	3 - нестійкий фінансовий стан	2 - стійкий фінансовий стан

У 2017, 2018 роках підприємство ТОВ «МВК ГІСКОН» мало не стійкий фінансовий стан. У 2019 році - стійкий фінансовий стан.

Результати розрахунку ліквідності та платоспроможності ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках систематизовано у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

**Динаміка показників ліквідності та платоспроможності ТОВ
«МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках**

Показники	Порядок розрахунку	Роки			Абсолютне відхилення до попереднього року	
		2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт покриття	Оборотні активи/ Поточні зобов'язання	1,28	1,48	1,68	0,20	0,20
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Оборотні активи - Виробничі запаси - Поточні біологічні активи - Незавершене виробництво - Готова продукція - Товари) / Поточні зобов'язання	0,82	0,90	1,00	0,08	0,11

Продовження табл. 2.8

1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(Поточні фінансові інвестиції + Грошові кошти та їх еквіваленти) / Поточні зобов'язання	0,14	0,37	0,15	0,23	-0,22
Чистий оборотний капітал	Оборотні активи - Поточні зобов'язання	8516,10	17110,20	20444,90	8594,10	3334,70

За допомогою своїх ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 128% у 2017 році, на 148% у 2018 році, на 168 % у 2019 році.

За допомогою своїх швидко ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 82% у 2017 році, на 90% у 2018 році, на 100% у 2019 році.

За допомогою своїх найбільш ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 14% у 2017 році, на 37% у 2018 році, на 15% у 2019 році.

Чистий оборотний капітал у 2017 році становить 8516 тис. грн., у 2018 році 17110 тис. грн., у 2019 році 20444 тис. грн., що свідчить про перевищення оборотних активів над поточним зобов'язаннями у 2017 – 2019 рр.

2.2 Аналіз обсягу та структури витрат підприємства

Для аналізу витрат підприємства використовуються горизонтальний і вертикальний аналіз.

Горизонтальний аналіз витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках узагальнено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

**Динаміка витрат ТОВ «МВК ГІСКОН»
за 2017 - 2019 роках**

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн.		Темпи приросту, %	
				2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	105730,30	185798,90	84608,40	80068,60	-101190,50	75,73	-54,46
Адміністративні витрати, тис. грн	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
Витрати на збут, тис. грн	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
Інші операційні витрати, тис. грн	6157,90	6169,60	3431,10	11,70	-2738,50	0,19	-44,39
Фінансові витрати, тис. грн	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
Інші витрати, тис. грн	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x
Витрати (дохід) з податку на прибуток, тис. грн	1207,70	2173,80	629,50	966,10	-1544,30	80,00	-71,04
Всього витрати, тис. грн	113095,90	194142,30	88669,00	81046,40	-105473,30	71,66	-54,33

Отже, за даними табл. 2.9, можна дійти висновку, що собівартість реалізованої продукції у 2018 році порівняно з 2017 роком зросла на 80068 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 101190 тис. грн.

Інші операційні витрати 2018 році порівняно з 2017 роком зросла 11,70 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшились на 2738 тис. грн.

Витрати (дохід) з податку на прибуток у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 966 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 1544 тис. грн.

Аналіз структури витрат на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках наведений на рис. 2.3.

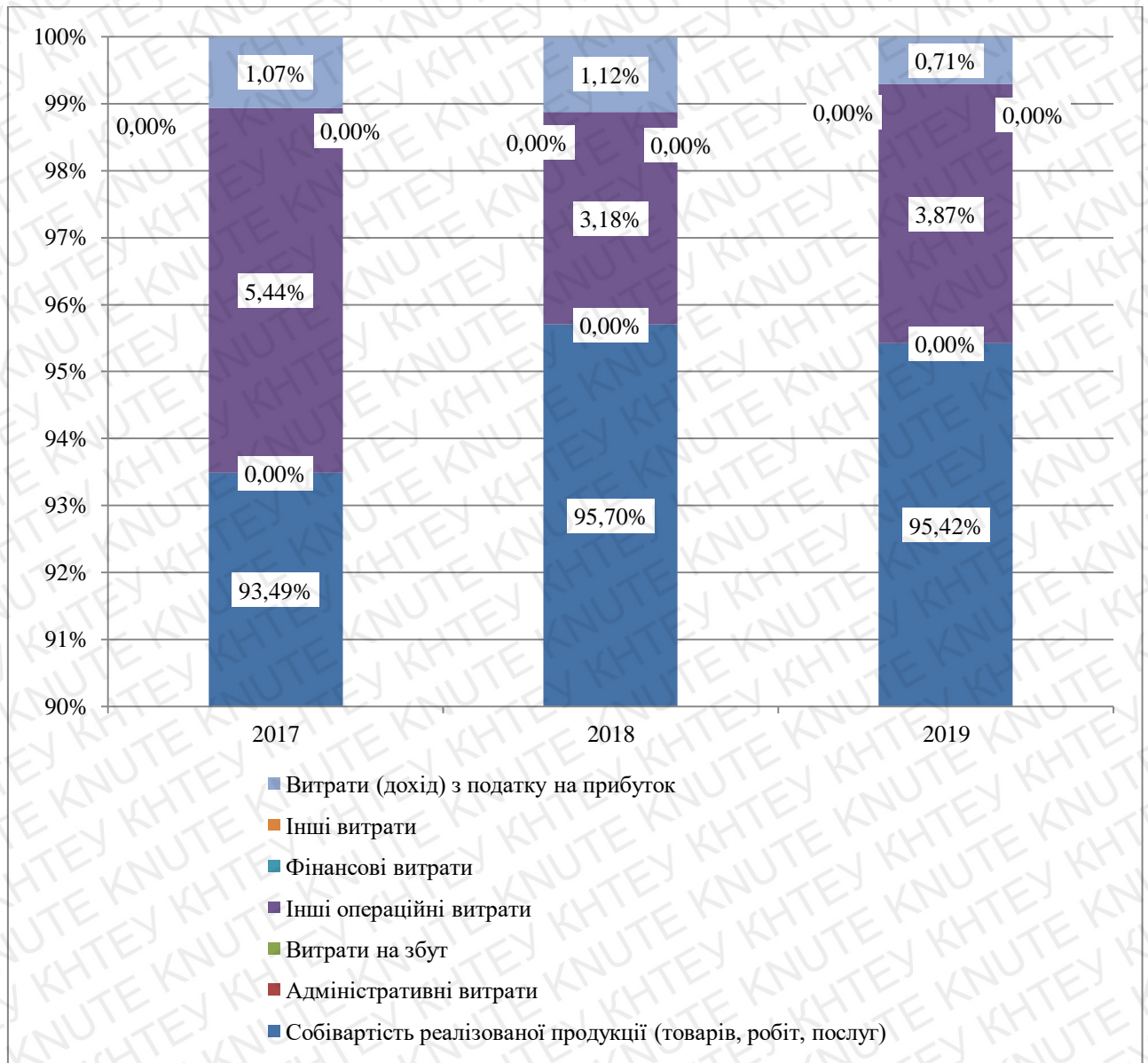

Рис. 2.3. Структура витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках

Отже, виходячи із рис. 2.3, встановлено, що найбільшу питому вагу в витратах займає собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках в межах 93,49 – 95,70%.

Горизонтальний аналіз операційних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках міститься у табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Динаміка операційних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн.		Темпи приросту, %	
				2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2017
Матеріальні затрати, тис. грн	45521,10	78297,59	35840,01	32776,49	-42457,58	72,00	-54,23
Витрати на оплату праці, тис. грн	29529,34	48807,37	24942,59	19278,03	-23864,78	65,28	-48,90
Відрахування на соціальні заходи, тис. грн	6496,45	10737,62	5487,37	4241,17	-5250,25	65,28	-48,90
Амортизація, тис. грн	24183,41	47956,31	18338,43	23772,91	-29617,88	98,30	-61,76
Інші операційні витрати, тис. грн	7365,60	8343,40	4060,60	977,80	-4282,80	13,28	-51,33
Всього операційні витрати, тис. грн	113095,90	194142,30	88669,00	81046,40	-105473,30	71,66	-54,33

Отже, за даними табл. 2.11, можна зробити висновок, тенденція до зростання спостерігається в матеріальних затратах у 2018 році порівняно з 2017 роком на 32776 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 42457 тис. грн.

Аналіз операційних витрат на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках представлено на рис. 2.4.

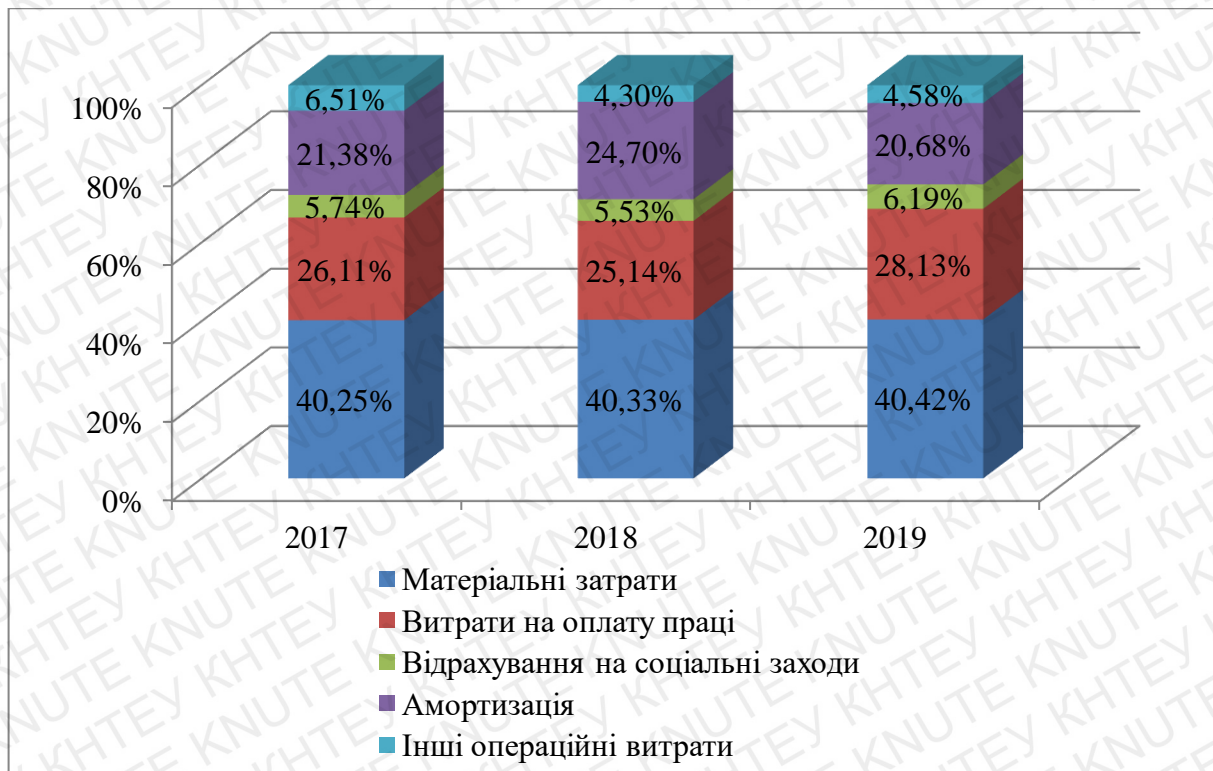

Рис. 2.4. Структура операційних витрат на ТОВ «МБК ПІСКОН» у 2017 - 2019 роках

Отже, з рис. 2.4, можна відзначити, що найбільшу питому вагу в операційних витратах займають матеріальні затрати на ТОВ «МБК ПІСКОН» у 2017 - 2019 роках в межах 40,25 – 40,42%.

Виходячи із аналізу обсягу та структури витрат підприємства, визначено, що найбільшу питому вагу в витратах займає собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на ТОВ «МБК ПІСКОН» у 2017 - 2019 роках в межах 93,49 – 95,70%. Тенденція до зростання спостерігається в матеріальних затратах у 2018 році порівняно з 2017 роком на 32776 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 42457 тис. грн. Найбільшу питому вагу в операційних витратах займають матеріальні затрати на ТОВ «МБК ПІСКОН» у 2017 - 2019 роках в межах 40,25 – 40,42%.

2.3 Факторний аналіз поточних витрат підприємства

У вітчизняній економічній теорії і практиці виділяють наступні чинники, що впливають на рівень поточних витрат:

1. Чинники технічного рівня виробництва: впровадження нової прогресивної технології, механізація і автоматизація виробничих процесів, використання нового виду сировини і матеріалів, зміна конструкції і технічних характеристик виробів, впровадження обчислювальної техніки, автоматизованих систем управління і т. д.
2. Чинники організації виробництва, праці і управління: розвиток спеціалізації, вдосконалення організації обслуговування і управління виробництвом, поліпшення організації праці, використання основних фондів, матеріально-технічного постачання і ін.
3. Чинники, пов'язані із зміною обсягу, номенклатури і асортименту продукції, підвищенням її якості, зміною розміщення виробництва.

Аналіз впливу факторів на обсяг поточних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках наведено в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Вплив факторів на обсяг поточних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» за 2017 - 2019 роках, тис. грн.

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн.		Темпи приросту, %	
				2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Операційні витрати на 1 грн. операційних доходів	0,94	0,94	0,96	0,00	0,02	-0,25	2,25
Операційні доходи, тис. грн.	118560,60	203927,20	91463,20	85366,60	-112464,00	72,00	-55,15
Операційні витрати, тис. грн.	111888,20	191968,50	88039,50	80080,30	-103929,00	71,57	-54,14

Продовження табл. 2.11

1	2	3	4	5	6	7	8
Вплив факторів:							
Операційні доходи, тис. грн.				80562,30	-105868,89		
Операційні витрати на 1 грн. операційних доходів				-482,00	1939,89		

Отже, при збільшенні операційного доходу у 2018 році на 85399 тис. грн., операційні витрати зросли на 80562 тис. грн., при зменшенні операційних витрат на 1 грн. операційних доходів, операційні витрати зменшились на 482 тис. грн.

При зменшенні операційного доходу у 2019 році на 112464 тис. грн., операційні витрати зменшились на 105868 тис. грн., при зростанні операційних витрат на 1 грн. операційних доходів, операційні витрати зросли на 1939 тис. грн.

Аналіз впливу факторів доходів та коефіцієнта питомих операційних витрат на обсяг операційних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках наведено в табл. 2.12.

Таблиця 2.12

**Вплив факторів на обсяг поточних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» у
2017 - 2019 роках**

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн.		Темпи приросту, %	
				2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт питомих операційних витрат	0,94	0,94	0,96	0,00	0,02	-0,28	2,23
Загальні доходи, тис. грн.	118597,70	204045,20	91537,00	85447,50	-112508,20	72,05	-55,14

Продовження табл. 2.12

1	2	3	4	5	6	7	8
Операційні витрати, тис. грн.	111888,20	191968,50	88039,50	80080,30	-103929,00	71,57	-54,14
Вплив факторів:							
Загальні доходи, тис. грн.				80613,43	-105849,25		
Коефіцієнт питомих операційних витрат				-533,13	1920,25		

Джерело: складено на підставі фінансової звітності підприємства

Отже, при збільшенні доходу у 2018 році на 85447 тис. грн., операційні витрати зросли на 80613 тис. грн., при зменшенні коефіцієнта питомих операційних витрат, операційні витрати зменшились на 533 тис. грн.

При зменшенні доходу у 2019 році на 112508 тис. грн., операційні витрати зменшились на 105849 тис. грн., при зростанні коефіцієнта питомих операційних витрат, операційні витрати зросли на 1920 тис. грн.

Аналіз впливу факторів на собівартість продукції ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках наведено в табл. 2.13.

Таблиця 2.13

**Вплив факторів на собівартість продукції ТОВ «МВК ГІСКОН» у
2017 - 2019 роках**

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн.		Темпи приросту, %	
				2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Собівартість продукції на 1 грн. чистого доходу	0,90	0,92	0,94	0,02	0,02	2,29	2,36
Чистий дохід, тис. грн.	118106,90	202901,40	90269,00	84794,50	-112632,40	71,79	-55,51
Собівартість продукції, тис. грн.	105730,30	185798,90	84608,40	80068,60	-101190,50	75,73	-54,46
Вплив факторів:							

Продовження табл. 2.13

1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід, тис. грн.				75908,76	-103138,65		
Собівартість продукції на 1 грн. чистого доходу, тис. грн.				4159,84	1948,15		

Отже, при збільшенні чистого доходу у 2018 році на 84794 тис. грн., собівартість продукції зросла на 75908 тис. грн., при зростанні собівартості продукції на 1 грн. чистого доходу на 0,02, собівартість продукції зросла на 4159 тис. грн.

При зменшенні чистого доходу у 2018 році на 112632 тис. грн., собівартість продукції зменшилась на 103138 тис. грн., при зростанні собівартості продукції на 1 грн. чистого доходу на 0,02, собівартість продукції зросла на 1948 тис. грн.

Аналіз впливу валового прибутку та рентабельності основної діяльності на собівартість продукції ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках наведено в табл. 2.14.

Таблиця 2.14

Вплив валового прибутку та рентабельності основної діяльності на собівартість продукції ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн.		Темпи приросту, %	
				2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Рентабельність основної діяльності	11,71	9,20	6,69	-2,50	-2,51	-21,37	-27,32
Валовий прибуток, тис. грн.	12376,60	17102,50	5660,60	4725,90	-11441,90	38,18	-66,90

Продовження табл. 2.14.

1	2	3	4	5	6	7	8
Собівартість продукції, тис. грн.	105730,30	185798,90	84608,40	80068,60	-101190,50	75,73	-54,46
Вплив факторів:							
Валовий прибуток, тис. грн.				40372,22	-124303,02		
Рентабельність основної діяльності, тис. грн.				39696,38	23112,52		

Отже, при збільшенні валового прибутку у 2018 році на 4725 тис. грн., собівартість продукції зросла на 40372 тис. грн., при зменшенні рентабельності основної діяльності на 2,50%, собівартість продукції зросла на 80068 тис. грн.

При зменшенні валового прибутку у 2019 році на 11441 тис. грн., собівартість продукції зменшилась на 124303 тис. грн., при зменшенні рентабельності основної діяльності на 2,51%, собівартість продукції зросла на 23112 тис. грн.

Отже, в процесі дослідження факторного аналізу аналіз поточних витрат підприємства визначено, що при зменшенні операційного доходу у 2019 році на 112464 тис. грн., операційні витрати зменшились на 105868 тис. грн., при зростанні операційних витрат на 1 грн. операційних доходів, операційні витрати зросли на 1939 тис. грн. При зменшенні доходу у 2019 році на 112508 тис. грн., операційні витрати зменшились на 105849 тис. грн., при зростанні коефіцієнта питомих операційних витрат, операційні витрати зросли на 1920 тис. грн.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ПРОГРАМИ ОПТИМІЗАЦІЇ СКЛАДУ ПОТОЧНИХ ВИТРАТ ТОВ «МВК ГІСКОН»

Заходи, що є доцільними у сучасних умовах для оптимізації витрат ТОВ «МВК ГІСКОН»:

- 1) підвищення технічного рівня виробництва, яке забезпечується впровадженням новітніх технологій, застосуванням нових видів сировини та матеріалів; використанням інноваційної техніки та обладнання; автоматизацією та механізацією виробничих процесів;
- 2) удосконалення організації виробництва і праці за рахунок зміни форм і методів праці, удосконалення апарату управління, зменшення адміністративних і транспортних витрат;
- 3) зміна обсягу і структури продукції, зокрема, зміна номенклатури й асортименту, зменшення матеріаломісткості й трудомісткості продукції;
- 4) поліпшення використання виробничих ресурсів, застосування більш дешевих матеріалів, їх повторне використання, впровадження безвідходних технологій виробництва, застосування ресурсозберігаючих технологій, що забезпечує економію матеріалів і енергії;
- 5) введення в дію нових цехів, виробництв і виробничих одиниць, а також диверсифікація виробництва;
- 6) використання альтернативних методів зменшення витрат: розмежування витрат на виробництво нестандартної продукції та продукції вищої якості; застосування єдиної системи калькулювання витрат на всіх стадіях життєвого циклу продукції; чітке виділення витрат на управління, підготовку й оновлення процесу виробництва;
- 7) вивчення причин браку і можливості зменшення собівартості за рахунок мінімізації втрат від браку, що дозволить скорочення і більш раціональне використання відходів виробництва;

- 8) зменшення витрат на оплату праці на одиницю продукції;
- 9) зменшення адміністративно-управлінських витрат;
- 10) ліквідація непродуктивних витрат і втрат;
- 11) чітке дотримання технологічної дисципліни, що сприяє зменшенню виробничих втрат;
- 12) розробка раціональної стратегії технічного розвитку підприємства, що забезпечує раціональний рівень витрат на створення технічного потенціалу підприємства;
- 13) запровадження ефективних систем внутрішньовиробничих економічних відносин, що сприяють економії ресурсів, покращенню якості продукції;
- 14) раціоналізація організаційної структури з метою зменшення витрат на управління, підвищення його ефективності;
- 15) посилення контролю за витратами, зокрема, за валютними операціями та операціями з цінними паперами, а також перегляд порядку роботи з покупцями і замовниками в разі прострочення платежів, вдосконалення механізму нарахування пені та штрафних санкцій, контроль дебіторської заборгованості;
- 16) посилення контролю за співвідношенням темпів зростання продуктивності праці та заробітної плати; недопущення прискореного зростання середньої заробітної плати щодо збільшення продуктивності праці;
- 17) зменшення рівня комерційних та управлінських витрат на підприємстві;
- 18) збільшення рівня операційного важеля;
- 19) скорочення витрат на оплату праці за рахунок аутсорсингу і фрілансу, компенсація частини заробітної плати наданням працівникам соціальних пільг (безкоштовного харчування, розширеного медичного страхування);
- 20) управління інвестиціями: обґрунтований відбір інвестиційних проектів, запрошення незалежних експертів;

21) застосування технології «ощадливого виробництва» (lean thinking), яка полягає в тому, що витрати оцінюються з точки зору клієнта: чи погодиться він їх оплачувати.

Можливі заходи щодо оптимізації витрат підприємства у сучасних умовах на ТОВ «МВК ПІСКОН»:

- зменшення трудомісткості бізнес – процесів,
- удосконалення організації виробництва і праці,
- зменшення комерційних та управлінських витрат.

Під методом оптимізації абсолютної величини затрат підприємства розуміють органічну сукупність фінансових, математичних та статистичних прийомів цільового моделювання фінансових процесів та показників, що дозволяють із прийнятним рівнем статистичної достовірності обґрунтовувати управлінські рішення щодо визначення абсолютної величини чи структури витрат підприємства. Слід відмітити, що серед таких методів оптимізації абсолютної величини витрат суб'єкта господарювання заслуговують на увагу наступні: АВС-аналіз; ХУZ -аналіз; вартісний аналіз.

АВС-аналіз представляє технологію обґрунтування та прийняття управлінських рішень щодо цільової локалізації витрат суб'єкта господарювання для потреб моделі управління його прибутком. Основою АВС-аналізу є поняття «центру витрат» – відокремленого функціонально-організаційного процесу або явища (технологічна операція, угода тощо), що пов'язаний із формування однорідної сукупності витрат підприємства. Центр витрат може розглядатися як у масштабах усього підприємства, так і окремого структурного підрозділу, або ж іншого об'єкта аналізу.

Типова сукупність центрів витрат підприємства може включати: обслуговування обладнання, поставку сировини та матеріалів, доставку продукції покупцям, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи та інші. Виходячи з визначеного вище можна обґрунтувати безпосередньо порядок та процедуру реалізації АВС-аналізу на ТОВ «МВК ПІСКОН» у 2019 році наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Авс - аналіз на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2019 році

Показники	питома вага, %	Кумулятивна питома вага, %	Авс - аналіз
гідроізоляція покрівлі	12,16	12,16	група А
антикорозійна очищення	11,66	23,82	
полімерні покриття	10,58	34,4	
відновлення та хімзахист будівельних конструкцій	10,33	44,73	
гідроізоляція	10,23	54,96	
полістирол бетон	10,14	65,1	
басейни ПВХ	10,14	75,24	
штучна водойма	8,12	83,36	Група В
гідрофобізація	6,13	89,49	
спортивні покриття	5,14	94,63	
торкрет бетон	2,26	96,89	Група С
благоустрій території	2,19	99,08	
топ пінг	0,92	100	
всього	100		

Отже, до групи А належать гідроізоляція покрівлі, антикорозійна очищення, полімерні покриття, відновлення та хімзахист будівельних конструкцій, гідроізоляція, полістирол бетон, басейни ПВХ. Отже, пропонуємо в більшій мірі закуповувати гідроізоляція покрівлі, антикорозійні очищення, полімерні покриття, відновлення та хімзахист будівельних конструкцій, гідроізоляцію, полістирол бетон, басейни ПВХ, адже вони користуються більшим попитом серед споживачів ТОВ «МВК ГІСКОН». Отже, пропонуємо підприємству не здійснювати витрати на закупівлю торкрет бетон, благоустрій території, топ пінг, адже вони майже не приносять підприємству доходу.

Якщо попередній метод оптимізації абсолютної величини витрат підприємства був зорієнтований виключно на пошук та мобілізацію резервів

скорочення витрат, то вартісний аналіз передбачає дослідження процесу формування витрат суб'єкта господарювання у співвідношенні із їх доцільністю – співставлення (визначення кореляції) абсолютної величини статті витрат на виготовлення продукції із її впливом на рівень якості такої продукції.

Метою аналізу є пошук резервів скорочення витрат суб'єкта господарювання, мобілізація яких не матиме негативного впливу на якість продукції (або інші цільові характеристики, визначені менеджментом підприємства у якості критеріїв оптимізації) або забезпечення напрямків покращення цільових характеристик виробничого процесу та продукції за наявного рівня витрат.

Реалізація моделі вартісного аналізу передбачає, як правило, співвідношення наступних послідовних ітерацій:

- 1) визначення об'єкта аналізу та формування цільової функції (як в масштабах підприємства загалом, так і його окремих структурних підрозділів, виробництв чи технологічних процесів);
- 2) формування інформаційної бази аналізу, у тому числі оцінка наявного рівня витрат (в абсолютних та відносних величинах) та функціональних характеристик виробничого процесу та/або продукції;
- 3) співставлення рівня поточних витрат із відповідним результатом (якістю продукції) та оцінка їх обґрунтованості;
- 4) формування альтернативних сценаріїв розвитку та обґрунтування оптимального управлінського фінансового рішення;
- 5) прийняття, виконання та контроль за виконанням такого управлінського рішення.

Вченими розглядаються декілька систем обліку витрат, за результатами яких можна буде зробити висновки щодо можливості їх застосування.

До таких систем відносять: standard costing (СК); direct costing (ДК); target costing (ТК); kaizen costing (КК); ABC – costing; Theory of constraints (ТОС).

Отже, для оптимізації витрат на ТОВ «МВК ГІСКОН» використовуємо директ– костинг.

Директ – костинг на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2019 році наведено в табл.3.2.

Таблиця 3.2

Директ – костинг на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2019 році

Показники	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Всього
Виручка	10976	10525	9550	9324	9234	9153	9153	7329	5533	4639	2040	1976	830	90269
Змінні витрати	10296	9809	8958	8737	8643	8563	8614	6905	5198	4358	1912	1852	757	84608
Маржинальний прибуток	680	715	592	587	591	589	539	424	334	281	127	124	72	5660
Постійні доходи														1268
Постійні витрати														4060
Фінансові результати														2868

Примітка

- 1 - гідроізоляція покрівлі
- 2 - антикорозійна очищення
- 3 - полімерні покриття
- 4 - відновлення та хімзахист будівельних конструкцій
- 5 - гідроізоляція
- 6 - полістиролбетон
- 7 - басейни ПВХ
- 8 - штучна водойма
- 9 - гідрофобізація
- 10 - спортивні покриття
- 11 - торкрет бетон
- 12 - благоустрій території
- 13 – топпінг.

Отже, можна дійти висновку, що маржинальний дохід найбільшим був у 2019 році на підприємстві від гідроізоляції покрівлі, антикорозійного очищення. Пропонуємо не надавати послуги з благоустрою території та топпінгу, адже ці види послуг майже не приносять підприємству

маржинального доходу. Виходячи зі зменшенням видів наданих послуг, що не приносять маржинального доходу, будуть зменшені в плановому періоді витрати на надання цих послуг.

Виходячи із стрімкого зменшення доходу підприємства у 2019 році порівняно з 2017 роком, вкрай необхідним є зменшення постійних витрат підприємства, а отже звільнення працівників, виходячи із зменшення доходу у 2019 році порівняно з 2018 роком у 2,4 рази. Отже, пропонуємо підприємству скоротити чисельність працівників у 2021 році на 6 чол., у 2022 році на 4 чол., у 2023 році на 3 чол.

Планування чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (р. 2000) наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

**Планування чистого доходу (виручки) від реалізації продукції
(товарів, робіт, послуг), тис. грн.**

Показники	Факт			план	
	2017	2018	2019	2020	2021
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	118106,90	202901,40	90269,00	78916,95	68992,52
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) з урахуванням запропонованих заходів	118106,90	202901,40	90269,00	91109,59	94844,46

Значення прогнозного чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначають наступним чином:

$$ЧД_{пл} = ЧД_{зв} * \overline{Тр}, \quad (3.1)$$

де $ЧД_{пл}$ – Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у плановому періоді;

$ЧД_{зв}$ – Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у звітному періоді;

$\overline{Тр}$ – середній темп росту чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Планування собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) здійснюється на основі формації щодо планового обсягу виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та рівня собівартості наведено в табл. 3.4.

У нашому випадку використаємо середнє значення рівня собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).

Таблиця 3.4

**Планування собівартості реалізованої продукції
(товарів, робіт, послуг)**

Показники	Факт			План	
	2017	2018	2019	2020	2021
Рівень собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0,90	0,92	0,94		
Середній рівень собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0,92				
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	105730,30	185798,90	84608,40	83462,78	86884,19
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) з урахуванням запропонованих заходів	105730,30	185798,90	84608,40	80852,68	84274,09

Планування валового прибутку або збитку (табл. 3.3) здійснюється за формулою:

$$ВП_{пл} = ЧД_{пл} - С / в_{пл}, \quad (3.2)$$

де $ВП_{пл}$ – валовий прибуток у плановому періоді.

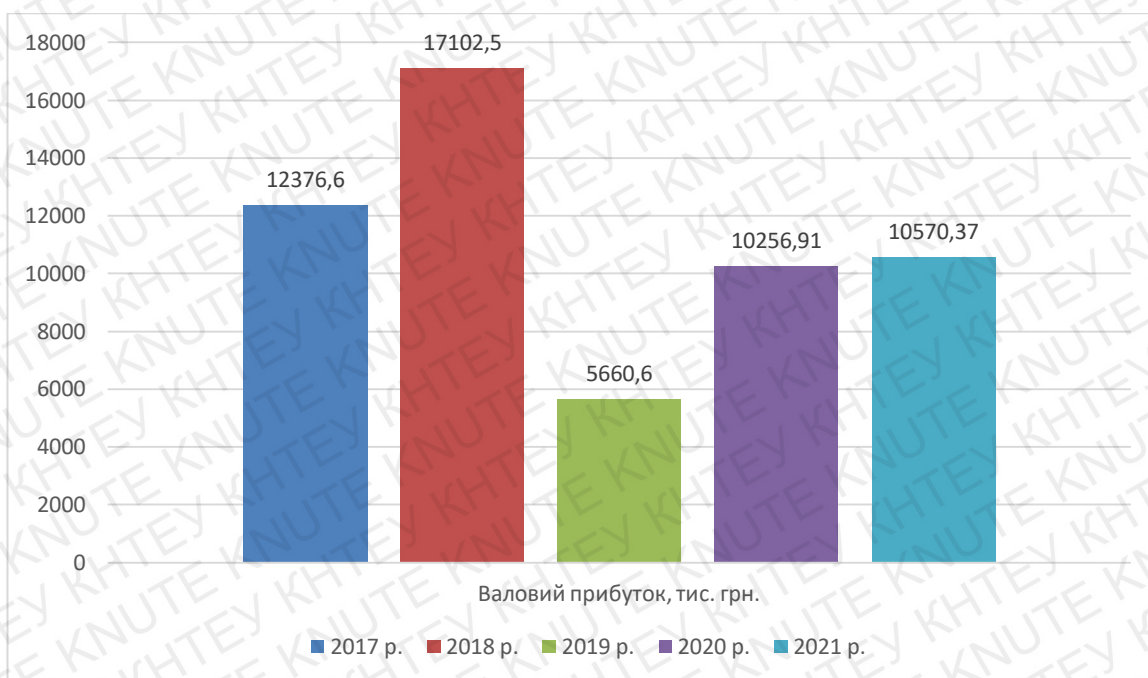

Рис. 3.1. Планування валового прибутку або збитку ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2021 роках

Планування операційних витрат наведено в табл. 3.5.

У нашому випадку використаємо середнє значення рівня операційних витрат.

Таблиця 3.5

Планування операційних витрат

Показники	Факт			План	
	2017	2018	2019	2020	2021
Рівень інших операційних витрат	0,05	0,03	0,04		
Середній рівень інших операційних витрат	0,04				
Інші операційні витрати	6157,90	6169,60	3431,10	3661,24	3811,32
Інші операційні витрати з урахуванням скорочення працівників	6157,90	6169,60	3431,10	3661,24	3170,09

Планування операційних доходів наведено в табл. 3.6.

У нашому випадку використаємо середнє значення рівня операційних доходів.

Планування операційних доходів

Показники	Факт			План	
	2017	2018	2019	2020	2021
Рівень інших операційних доходів	0,00	0,01	0,01		
Середній рівень інших операційних доходів	0,01				
Інші операційні доходи	453,70	1025,80	1194,20	671,98	699,52

Планування фінансового результату від операційної діяльності (табл. 3.8) здійснюється наступним чином:

$$\PhiРОД_{пл} = ВП_{пл} + ІОД_{пл} - АВ_{пл} - ВЗ_{пл} - ІОВ_{пл}, \quad (3.3)$$

де $\PhiРОД_{пл}$ – фінансовий результат від операційної діяльності в плановому періоді;

$ІОД_{пл}$ – інші операційні доходи в плановому періоді.

$АВ_{пл}$ – адміністративні витрати в плановому періоді.

$ВЗ_{пл}$ – витрати на збут в плановому періоді.

$ІОВ_{пл}$ – інші операційні витрати в плановому періоді.

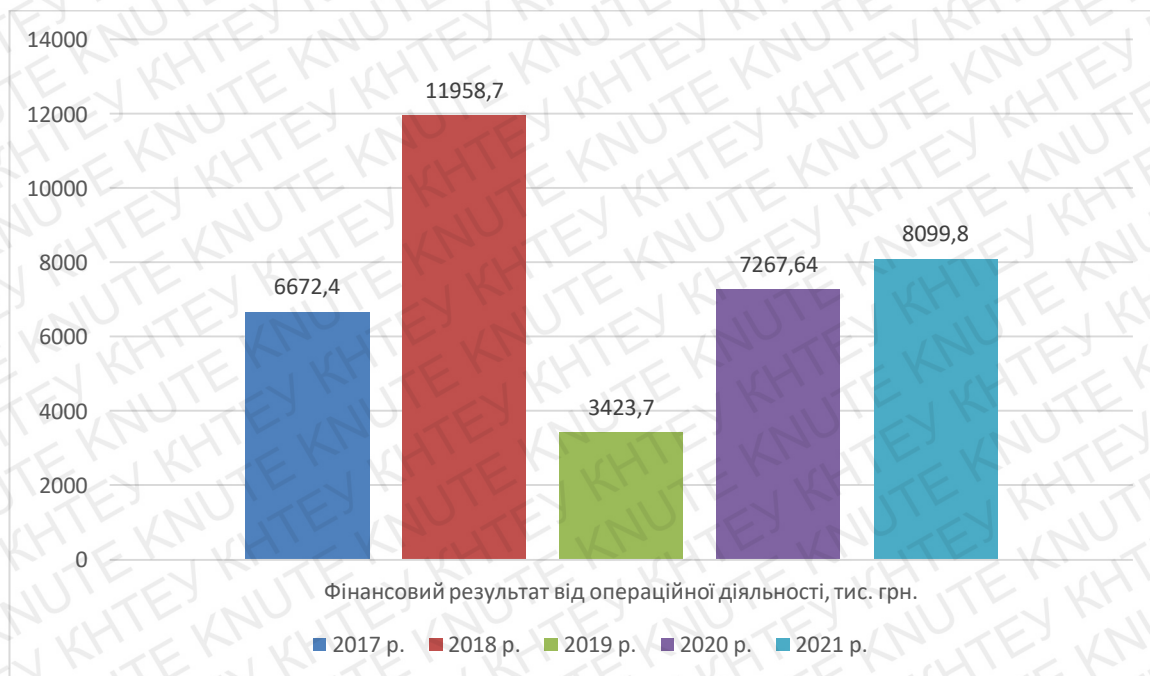

Рис. 3.2. Планування фінансового результату від операційної діяльності ТОВ «МВК ПІСКОН» у 2017 - 2021 роках

Планування фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування (табл. 3.7) здійснюється за формулою:

$$\Phi PЗД / O_{пл} = \Phi P O_{пл} + ДУК_{пл} + I \Phi Д_{пл} + I Д_{пл} - \Phi B_{пл} - BУК_{пл} - I B_{пл} \quad (3.4)$$

де $\Phi PЗД / O_{пл}$ – фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування;

ДУК_{пл} - дохід від участі в капіталі у плановому періоді;

I Φ Д_{пл} - інші фінансові доходи у плановому періоді;

I Д_{пл} - інші доходи у плановому періоді;

$\Phi B_{пл}$ - фінансові витрати у плановому періоді;

BУК_{пл} - втрати від участі в капіталі у плановому періоді;

I B_{пл} - інші витрати у плановому періоді.

Таблиця 3.7

Планування фінансового результату до оподаткування

Показники	Факт			План	
	2017	2018	2019	2020	2021
Фінансовий результат від операційної діяльності	6672,40	11958,70	3423,70	7267,64	8099,80
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0	0
Інші фінансові доходи	0	0	0	0	0
Інші доходи	37,10	118,00	73,80	73,80	73,80
Фінансові витрати	0	0	0	0	0
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0
Інші витрати	0	0	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування	6709,50	12076,70	3497,50	7341,44	8173,60

Планування податку на прибуток (табл. 3.8) здійснюється наступним чином:

$$П P_{пл} = \frac{\Phi PЗД / O_{пл} * C_{пл}}{100}, \quad (3.5)$$

де $P P_{пл}$ – податку на прибуток у плановому періоді;

$C_{пл}$ – ставка податку на прибуток.

Планування чистого фінансового результату (табл. 3.8) здійснюється наступним чином:

$$\Phi PЗД_{пл} = \Phi PЗД / Опл - ПП_{пл}, \quad (3.6)$$

де $\Phi PЗД_{пл}$ – фінансовий результат від звичайної діяльності.

Таблиця 3.8

Планування чистого фінансового результату

Показники	Факт			План	
	2017	2018	2019	2020	2021
Фінансовий результат до оподаткування	6709,50	12076,70	3497,50	7341,44	8173,60
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1207,70	2173,80	629,50	1321,46	1471,25
Чистий фінансовий результат	5501,80	9902,90	2868,00	6019,98	6702,36

В 2023 році сума чистого фінансового результату становитиме 3270 тис. грн. Для планування була використана інформація форми №2. Отримані результати планування узагальнені у таблиці 3.11.

Таблиця 3.9

План доходів та витрат ТОВ «МВК ГІСКОН» на 2023 р., тис. грн.

Показники	Факт	План		абсолютне відхилення	
		2019	2020	2021	2020
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	90269,00	91109,59	94844,46	840,59	3734,88
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	84608,40	80852,68	84274,09	-3755,72	3421,41
Валовий прибуток	5660,60	10256,91	10570,37	4596,31	313,47
Інші операційні доходи	1194,20	671,98	699,52	-522,22	27,55
Інші операційні витрати	3431,10	3661,24	3170,09	230,14	-491,15
Фінансовий результат від операційної діяльності	3423,70	7267,64	8099,80	3843,94	832,16
Інші доходи	73,80	73,80	73,80	0,00	0,00
Фінансовий результат до оподаткування	3497,50	7341,44	8173,60	3843,94	832,16
Витрати (дохід) з податку на прибуток	629,50	1321,46	1471,25	691,96	149,79
Чистий фінансовий результат	2868,00	6019,98	6702,36	3151,98	682,37

Отже, при не наданні послуг з благоустрою території та топінгу, та скорочення чисельності працівників та проведення рекламної компанії,

чистий прибуток у 2020 році порівняно з 2019 роком зростає на 3151,98 тис. грн., у 2021 році порівняно з 2020 роком на 682,37 тис. грн.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідивши теоретико-методичні основи оптимізації витрат підприємства, визначено, що витрати трактують як сукупність понесених витрат для виготовлення продукції, також як кошти, які потрібно сплатити за придбані оборотні та необоротні активи. На нашу думку, останні не є витратами, це лише кошти які сплачує підприємство для забезпечення безперервності та ефективності ведення господарської діяльності, і вони не впливають безпосередньо на фінансовий результат. Їх вплив на прибуток можна прослідкувати при списанні оборотних активів на виробництво, а необоротних активів - у вигляді амортизації, яка частинами списується на готову продукцію, якщо ці необоротні активи задіяні в процесі виробництва, або на фінансовий результат для визначення прибутку чи збитку за звітний період. Методи управління та оптимізації витрат: ABC-костинг, директ-костинг, стандарт-костинг, абзорпшн-костинг, кост-кілінг, таргет-костинг, кайзен-костінг, LCC-аналіз, CVP-аналіз, бенчмаркінг витрат, метод VCC.

Здійснивши характеристику показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «МВК ГІСКОН», встановлено, що чистий прибуток у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 4401,10 тис. грн. або на (79,99 %), у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 7034,90 тис. грн. або на 71,04%. Рентабельність активів протягом 2017 – 2019 рр. зросла у 2018 році порівняно з 2017 роком на 4%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 12%. Рентабельність власного капіталу протягом 2017 – 2019 рр. зменшилась у 2018 році порівняно з 2017 роком на 11%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 40%. Рентабельність діяльності протягом 2017 – 2019 рр. зросла у 2018 році порівняно з 2017 роком на 0,2%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 2%. Рентабельність продукції протягом 2017 – 2019 рр. зменшилась у 2018 році порівняно з 2017 роком на 3%, у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 3%.

Проаналізувавши обсяг та структуру витрат підприємства, встановлено, що собівартість реалізованої продукції у 2018 році порівняно з 2017 роком зросла на 80068 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 101190 тис. грн. Інші операційні витрати 2018 році порівняно з 2017 роком зросла на 11,70 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшились на 2738 тис. грн. Витрати (дохід) з податку на прибуток у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 966 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 1544 тис. грн. Найбільшу питому вагу в витратах займає собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках в межах 93,49 – 95,70%. Тенденція до зростання спостерігається в матеріальних затратах у 2018 році порівняно з 2017 роком на 32776 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилась на 42457 тис. грн. Найбільшу питому вагу в операційних витратах займають матеріальні затрати на ТОВ «МВК ГІСКОН» у 2017 - 2019 роках в межах 40,25 – 40,42%.

Здійснивши факторний аналіз поточних витрат підприємства, встановлено, що при збільшенні операційного доходу у 2018 році на 85399 тис. грн., операційні витрати зросли на 80562 тис. грн., при зменшенні операційних витрат на 1 грн. операційних доходів, операційні витрати зменшились на 482 тис. грн. При зменшенні операційного доходу у 2019 році на 112464 тис. грн., операційні витрати зменшились на 105868 тис. грн., при зростанні операційних витрат на 1 грн. операційних доходів, операційні витрати зросли на 1939 тис. грн.

Розробивши програму оптимізації складу поточних витрат ТОВ «МВК ГІСКОН», встановлено, що до групи А належать гідроізоляція покрівлі, антикорозійна очищення, полімерні покриття, відновлення та хімзахист будівельних конструкцій, гідроізоляція, полістирол бетон, басейни ПВХ. Маржинальний дохід найбільшим був у 2019 році на підприємстві від гідроізоляції покрівлі, антикорозійного очищення.

Отже, при не наданні послуг з благоустрою території та топінгу, та скорочення чисельності працівників та проведення рекламної компанії, чистий прибуток у 2020 році порівняно з 2019 роком зростає на 3151,98 тис. грн., у 2021 році порівняно з 2020 роком на 682,37 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бенькович А. Є. Оптимізація витрат діяльності на підприємстві [Електронний ресурс] / А. Є. Бенькович, І. М. Ломтева, М. П. Сначов // Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. Проблеми економіки транспорту. - 2017. - Вип. 13. - С. 7-11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpdnuzt_pet_2017_13_3
2. Василькова Ю. К. Підвищення конкурентоспроможності підприємства за рахунок оптимізації виробничих витрат [Електронний ресурс] / Ю. К. Василькова // Економічні інновації. - 2017. - Вип. 64. - С. 59-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecinn_2017_64_11
3. Великий Ю. М. Управління витратами підприємства: монографія / Ю. М. Великий [и др.] ; Харківський національний економічний ун-т. - Х.: ІНЖЕК, 2009. - 192 с.
4. Волковська Я. В. Оптимізація витрат на прикладі підприємств готельно-ресторанного комплексу [Електронний ресурс] / Я. В. Волковська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2017. - Вип. 2. - С. 19-23. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2017_2_6
5. Горбоконь В. Ю. Оптимізація корпоративних витрат акціонерних товариств [Електронний ресурс] / В. Ю. Горбоконь // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2017. - Вип. 5(1). - С. 113-117. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2017_5\(1\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2017_5(1)_24)
6. Горовий Д. А. Оптимізаційне моделювання витрат на маркетингові комунікації для машинобудівних підприємств України [Електронний ресурс] / Д. А. Горовий, С. В. Чернобровкіна // Стратегія економічного розвитку України. - 2019. - Вип. 44. - С. 91-101. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/seru_2019_44_10

7. Довгалюк Б. П. Комплексний алгоритм функціонування системи оптимізації витрати пилівугільного палива [Електронний ресурс] / Б. П. Довгалюк, Є. О. Буйницький, Д. О. Галицький, М. В. Таран, О. В. Ткаченко, К. С. Яценко // Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету. Технічні науки. - 2018. - Вип. 2. - С. 22-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpddtu_2018_2_6
8. Дячков Д. В. Оптимізаційне управління витратами на персонал в умовах економічної нестабільності [Електронний ресурс] / Д. В. Дячков, Є. І. Бурий, Ю. В. Вовковінський // Економічний форум. - 2018. - № 1. - С. 165-171. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2018_1_26
9. Захарченко Л. А. Управління витратами : навч. посіб. з практ. занять для студ. вищ. навч. закл. / Захарченко Л. А., Яцкевич І. В.; Держ. служба України, Одес. нац. акад. зв'язку ім. О. С. Попова, Ін-т економіки та менедж., Каф. економіки п-ва та корпор. упр. - О. : ВМВ, 2011. - 240 с.
10. Іванчук Н. В. Оптимізація витрат на персонал як чинник збільшення прибутку від операційної діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Н. В. Іванчук, І. І. Бровді // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка. - 2018. - № 9. - С. 45-48. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2018_9_10
11. Крикун К. В. Структуризація статей і елементів собівартості як елемент техніко-економічного аналізу з метою оптимізації витрат і підвищення конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / К. В. Крикун, С. Л. Оліферук, А. С. Рязанов // Управління розвитком складних систем. - 2019. - Вип. 38. - С. 139-142. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Urss_2019_38_23
12. Латишева О. В. Витрати підприємства: можливості управління та оптимізації на основі функціонального моделювання та перепроєктування бізнес-процесів [Електронний ресурс] / О. В. Латишева, С. В. Касьянюк, І. В. Голубова, Є. А. Хаджийський // Вісник економічної науки України. - 2019. - № 2. - С. 67-72. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2019_2_13

13. Левицька І. О. База розподілу загальнопромислових витрат як інструмент оптимізації собівартості продукції [Електронний ресурс] / І. О. Левицька // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2017. - № 1. - С. 31-35. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdtu_econ_2017_1_7
14. Ліхоносова Г. С. Фінансовий інструментарій оптимізації витратної політики підприємств сфери теплопостачання [Електронний ресурс] / Г. С. Ліхоносова, К. М. Лисікова // Часопис економічних реформ. - 2019. - № 4. - С. 50-57. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Cher_2019_4_10
15. Лукан О. М. Аналіз ефективності та напрямки оптимізації витрат маркетингової діяльності на підприємствах хлібопекарської галузі [Електронний ресурс] / О. М. Лукан // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2017. - № 2. - С. 16-20. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdtu_econ_2017_2_5
16. Машканцева С. О. Методичні аспекти оптимізації витрат в системі мультимодальних перевезень [Електронний ресурс] / С. О. Машканцева // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. - 2019. - Вип. 206. - С. 334-342. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2019_206_33
17. Ніценко В. С. Проблеми та напрями оптимізації витрат виробництва свинини [Електронний ресурс] / В. С. Ніценко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. - 2019. - Вип. 202. - С. 198-209. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2019_202_22
18. Носань Н. С. Оптимізація витрат на рекламну діяльність підприємства [Електронний ресурс] / Н. С. Носань, Ю. С. Матухно // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія : Економічні науки. - 2019. - Вип. 4. - С. 94-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2019_4_12

19. Олефіренко О. М. Методичний інструментарій оптимізації витрат на збут продукції інноваційно активних промислових підприємств України [Електронний ресурс] / О. М. Олефіренко // Інтелект XXI. - 2017. - № 3. - С. 64-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2017_3_11
20. Остапенко Т. Класифікація витрат підприємства [Електронний ресурс] / Т. Остапенко // Соціально-економічні проблеми і держава. - 2013. - № 1. - С. 238-246. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Sepid_2013_1_27.pdf
21. Партин Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: монографія / Г. О. Партин ; Національний банк України, Університет банківської справи. - К. : УБС НБУ, 2008. - 219 с.
22. Пістунов І. М. Оптимізація витрат на закупівлю деталей для ремонту обладнання на заводі "КПД" корпорації "Біосфера" [Електронний ресурс] / І. М. Пістунов // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2019. - № 2. - С. 151-159. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2019_2_18
23. Присяжнюк Л. Г. Оптимізація витрат підприємств машинобудівної галузі [Електронний ресурс] / Л. Г. Присяжнюк // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". - 2017. - № 14. - С. 189-196. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2017_14_31
24. Проскурня С. С. Методичні аспекти управління витратами на підприємствах [Електронний ресурс] / С. С. Проскурня, Н. О. Голуб // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(4). - С. 156-160. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/escnof_2013_10\(4\)_27.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/escnof_2013_10(4)_27.pdf)
25. Рожелюк В. М. Організаційні та методичні засади оптимізації витрат, пов'язаних з постачанням сировини [Електронний ресурс] / В. М. Рожелюк, Н. М. Хорунжак, П. Н. Денчук // Бізнес Інформ. - 2018. - № 7. - С. 122-130. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_7_20
26. Яковець Т. А. Розробка моделі оптимізації витрат будівництва та експлуатації ресурсозберігаючих споруд з урахуванням факторів впливу

[Електронний ресурс] / Т. А. Яковець // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2018. - Вип. 21(2). - С. 143-146. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_21\(2\)_32](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_21(2)_32)

ДОДАТКИ

Додаток А

Детальна інформація про юридичну особу

Назва атрибута	Значення
Найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності)	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МБК ПІСКОН" (ТОВ "МБК ПІСКОН")
Ідентифікаційний код юридичної особи	39783024
Місцезнаходження юридичної особи	Україна, 02090, місто Київ, ВУЛИЦЯ ВОЛОДИМИРА СОСЮРИ, будинок 6
Розмір статутного (складеного) капіталу (пайового фонду)	Розмір : 50000,00 грн.
Види діяльності	43.99 Інші спеціалізовані будівельні роботи, н. в. і. у. (основний); 42.91 Будівництво водних споруд; 43.29 Інші будівельно-монтажні роботи; 43.31 Штукатурні роботи; 43.33 Покриття підлоги й облицювання стін; 43.91 Покрівельні роботи; 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням; 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля; 41.10 Організація будівництва будівель; 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель; 42.11 Будівництво доріг і автострад; 42.13 Будівництво мостів і тунелів
Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи – у разі, коли державна реєстрація юридичної особи була проведена після набрання чинності Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців"	Дата запису: 07.05.2015 Номер запису: 10671020000022004
Місцезнаходження реєстраційної справи	Дніпровська районна в місті Києві державна адміністрація
Інформація для здійснення зв'язку	Телефон 1: +380445802443